

LASS PÉTER

Fogyatékosok nyara

A nyár megérkezett, sőt, az idén nemcsak a nyár, hanem annak apoteózisa, a hibátlan, zöld, alföldi nyár – június közepén. A nap fehéren vakít a fakó, farmerkék égen, srácok ricsajoznak az újszegedi ligetben, a liget túlsó felén az Alföldi Liga gyerekcsapata rúgja a labdát. Zúgnak a fűnyírók, a hídról idehallatszik az autók monoton berregése, a Ligetfürdő előtti sima makadámon görkorcsolyák csikorognak – és mindezt auditív csipkeszegéllyel szegi be a kerti locsolók vigasztaló, selymes sziszegése. Igazi békebeli, tősgyökeres, döglesztő június, ugyanakkor aszályos is, egy szem eső nélkül, amikor csak a locsolókocsi arra söprő vízpermete mozgatja meg a májusból ottmaradt papírfecniket. Az embernek, ha körül néz, az a meggyőződése támad, hogy többen vallanak most szerelmet kedvesüknek, mint ahányan szakítanak partnerükkel; többen születnek meg, mint ahányan eltávoznak; és sokkal több Coca-Colát fogyasztanak majd, mint az elmúlt hónapokban bármikor. Így van rendjén, hiszen itt a nyár!

Itt a nyár, és ezen a nyáron az Alföldi Liga gyerekcsapata úgy dönt, hamarabb megkezdí a felkészülést a következő szezonra. A csapat teljes, még senki sem utazott el, valamennyien lelkesek, amiért véget ért az iskola keserves tanéve. Mi kell még egy csodás nyári délelőttől?

Amikor Körmendi Áron, a kapitány, végignéz a többiekén, majd parolázik velük, még egyikük sem sejtí, hogy látogatójuk akadt. Ők nézőnek neveznek, büszkén és dölyfös öntudattal, de az igazság az, hogy az Alföldi Liga gyerekcsapatára a kutya se kíváncsi. Így nézőjük egy szál se, viszont egyetlen látogató mégiscsak akad ezen a csodálatos napon. Hogy, hogy nem: egy kisfiú személyében. Tizenkét-tizenhárom esztendő, egymagában ücsörög a pálya szélén, a padon. Később Áron azt meséli a lányoknak, hogy a fiú legalább öt évvel fiatalabb náluk, s hogy őt cseppet sem zavarta, amikor ostobaságokat kiabált be a pályára. Próbáltunk a játékra összpontosítani, magyarázza másnap Áron, de az a kisgyerek folyton beleszólt mindenbe. Le se lehetett volna lőni!

Még jó, hogy nem lőtte le, hiszen ilyen korán jött, erőtől duzzadó nyáron az ember ölelkezzen inkább, semmint embereket lődözzön. A világ tele van hűsítővel, teniszlabdákkal, a felhajtókon Lexusok parkolnak, a bélszín a mélyhűtőben várja, hogy estefelé rádobják a hátsó udvar pecsenyesütő rostélyára. Ez a fréziák, tulipánok és gondosan ápolt virágágyások ideje, amikor a lányok rövidre vágják a szoknyájukat, a srácok ellenzővel hátrafelé viselik sapkájukat, trikójukat nem gyúrik lötyögő sortjukba, s ormóttan tornacsukájuk sebes lendülettel suhan.

Végre itt a nyár! A dohányfüst sem olyan büdös már, mint a szomszéd vízvezeték-szerelő kesztyűje, kell-e ennél több?

Hanem a kisfiú ismét ott üldögél a pálya szélén. Nem is, már álldogál, a szemtelenje! Onnan kiáltja be a csatároknak, hogy „szedd a lábad”, a kapusnak meg, hogy „a kapu arra van és nem a túloldalon”, meg hogy „vetődj, mintha az ágyadba ugranál”. Viccesnek hiszi magát, pedig a fiúk szerint nem az. Áron kiszól a beszélőkre: – Tűnj innét! Elrontod a játékunkat!

– Ez nektek játék? – kérdez vissza a fiú. – Inkább kínszenvedés.

– Akkor ne nézzed! – kiáltják szinte egyszerre a társak.

A fiú elbattyog, vissza se néz, járása egy medvééhez hasonló: törzse kissé előre dől, karja leengedve leng, ahogy a liget sétányán kutya. A srácok utánanéznak, Áron megjegyzi: – Sötétebb, mint egy kocsirakomány seggfej! – Ezen valamenynyien vihogni kezdenek, ám amint a kisfiú a sétányt szegélyező fenyvesek árnyékában lassanként a liget ködbevesző paránya lesz, valamennyien összerezzenek. Ezt, persze, egyikük sem vallaná be.

Áron azonban helyesbíteni kényszerül másnap: a fiú mégsem nyolcéves, de legalább tizenkettő, és nemhogy cseppet sem zavarta őt a jelenléte, hanem egyenesen a pokolba kívánta volna a fiút.

A pokolba? De hiszen nyár van, emberek! Itt nem a pokolról kell beszélni, hanem a mennyszágról. A földi Kánaán érkezett el; ha van is néha dörgés odafentről, az csupán a közlgő szívárványt jelzi. A ligettel szemközt házak százai és vegyesboltok tucatjai rotyognak a vakító, poros, dél-magyarországi ragyogásban, ahol harminckét fok van árnyékban és harminchét a napon; akkora a forróság, hogy a levegő reszket a kövezet fölött, akár egy hamvasztókemence nyitott ajtajában.

Az ilyen napoknak parázsló már az ébredésük is. Napfelkelte után a zsarátnok fellobban, az Alföldi Liga gyerekcsoportja kifut a gyepre, a társak pedig azon kapják magukat, hogy kifelé, a pálya szélére tekintgetnek, vajon eljön-e elszánt kritikuskuk, avagy végleg sikerült őt elüldözniük. Futótűzként terjed a hőség, a csapatagok pólója hátán az ilyenkor szokásos női alak rajzolódik ki.

A kisfiú távoli kiáltása hasít a labdapattogásba.

– Ez nagyon béna volt! Gyakorolni kell még!

– Ebből elég – Áron úgy dönt, odamegy a bicebóca látogatóhoz. Az ő járása farkaséhoz vagy tigriséhez hasonlít, állat előre feszíti, szúrós tekintete a zsákmányára vetül, ujjait begömbölti, mintegy támadására készen, hogy mihamarabb ökölbe szorítsa őket. A többiek éhes csordaként követik.

– Tudsz játszani? – kérdi Áron a fiút.

– Tudok – feleli az. – Én igen, ti nem.

– Holnap ugyanekkor, a kispályán. – Áron a nagy, az igazi pálya melletti kövezett terület felé mutat, a strand és a tenispályák közé. Bemelegítés gyanánt, esetleg levezetésként szoktak ott játszani, egy-egy fiú egymás ellen, lábteniszt.

Tökéletes megmérettetés lesz a medvegyerek számára. Tökéletesen esélytelen küzdelem Áron ellen.

Másnap mennydörgés rázza fel a környéken lakókat. A nyomasztó tikkadásban vízért szomjazók napja ez, a nyár egy másik ajándéka. Igazi kincs, mert ritka – újabb és újabb hajtások, a soron következő termések táplálója. A zivatarnak, ha jött, el is kell vonulnia. Nem is vár sokat, hamar visszavonulót fúj. Áron már a pályán van, a többiek a pálya mellett.

Megérkezik a medvegyerek, nem egyedül jön: egy nő, egy fiatal lány és egy férfi kíséri. A szülei és a nővére. A szülők tanácstalan arccal, némán állják végig a mérkőzést, a nővér végigkiabálja:

– Ez az, Tomi! Szép volt! Hajrá, gyerünk!

Áron hol a lelkes nővért figyeli, hol az elszánt kisleányt. Az első pillanattól kezdve tudta, hogy nyerni hagyja majd. A kölyök járása nem véletlenül egy medvééhez hasonló – van, aki nem kap annyit, mint mások. Van, aki semmit sem kap, csak egy szerető családot. Áron tizenhárom évesen jön rá erre, amint a meccs véget ér. A szülők megköszönik a szívességét, a kisleány kiröhögi. Áronnak soha többé nem fog ilyen jólesni egyetlen gúnyolódás sem.

Itt a nyár?

KRÓMER ANNA

Napsütötte padon ülve várlak

Örömtől reszketve lépett ki a kórház kapuján. Csinos kis szoknyát, kötött kardiánt viselt. Bár szép idő volt, mégis átfutott rajta, mostantól talán óvatosabbnak kellene lennie, öltözhetne melegebben, hiszen ez még épp csak a tavasz kezdete. A kapu becsukódott mögötte. Lesétált a lépcsőn, melynek rámpáján tolószékben ülő, idős férfit tolt fölfelé egy nővér.

Különös hely a kórház, nemcsak szülni és születni lehet itt, de meghalni is. Sőt, van, aki itt kapja vissza az életét. Alig huszonöt éve ő is itt született, mint aztán a kishúga. Néhány éve itt vesztették el a nagyapjukat. Hálás volt, amiért olyan sokáig éltek a nagyszülei, hárman is ott lehettek az esküvőjén.

Begombolta magán a kardiánt.

Gondozott kerten vezetett az út a kerítéskapu felé. Amint kiért a fák alól, megállt, lehunyta a szemét. Szemhéja narancsfényében úgy játszottak, vibráltak a világos és sötét foltok, mint gótikus templom kövén a tarka üveglak fénye. A kora tavaszi napsütésben újra érezte a meleget, amit az iskolaudvaron szívott magába, az érettségi előtti hetekben, a lyukasórakon. Újra átélte a megkönnyebbülést,